

Economen geven Griekenland gelijk

De nieuwe Griekse minister van financiën Gianis Varoufakis laat een verpletterende indruk achter na zijn rondreis door Europa. Maar heeft hij ook gelijk? Gezaghebbende economen vinden van wel.

ESTHER BIJLO

Ontwapenend, zonder stropdas, overhemd uit de broek, vliegend in economy class, intelligent, een coole gast. Een mix van bewondering en verbazing golft door Europa, achter de Griekse minister Gianis Varoufakis aan. Die betreft niet alleen de flair en de nonchalante kleding van de Griek. Invloedrijke economen, voormalige IMF'ers en de internationale financiële pers slaken zuchten van opluchting en hoop. Is dit het moment dat de moeizame aanpak van de eurocrisis een andere wending kan krijgen?

Varoufakis deed deze week strategisch belangrijke hoofdsteden aan: Rome, Parijs en Londen. Gisteren was hij op bezoek bij Mario Draghi en diens Europese Centrale Bank in Frankfurt. Tactisch ook gaf hij her en der interviews. "Ik ben minister van financiën van een bankroet land", erkende hij gisteren ruiterlijk in een interview met het Duitse weekblad Die Zeit. Om er voor het Duitse publiek aan toe te voegen: dat is niet alleen een probleem van Griekenland, maar van de hele Europese muntunie.

De inzet van Varoufakis en zijn partij Syriza is schuldverlichting. De eerste aftrap na de verkiezingswinst was een definitieve streep door een deel van de schuld van 240 miljard euro die om de nek van het land hangt. Inmiddels zingt Syriza een toontje lager en heeft Varoufakis het over andere manieren om de last te verlichten. Met behulp van eeuwigdurende obligaties bijvoorbeeld, die niet afgelost worden. Of met staatspapier dat gekoppeld is aan de groei van de Griekse economie. Gaat het goed met het land dan kan het meer aflossen, is de gedachte daarachter.

Welke vorm het ook krijgt, veel economen zijn het eens met de diagnose dat Griekenland de hoge staatsschuld van 175 procent van het bruto binnenlands product niet op eigen kracht substantieel omlaag krijgt. Pragmatisme is daarom

op z'n plaats, stelt Kenneth Rogoff, hoogleraar aan de Harvard Universiteit, schuldenexpert en voormalig hoofdeconoom van het Internationaal Monetair Fonds (IMF). Rogoff laat er, in een opiniestuk deze week, geen misverstand over bestaan dat Griekenland zich in het verleden ernstig heeft misdragen.

In aanloop naar de schulden crisis had de Griekse overheid een tekort van liefst 10 procent op de begroting. Wie daar nu het meeste last van heeft is Griekenland zelf, constateert Rogoff. Alleen al dat tekort ombuigen in een overschot op de begroting vergt draconische bezuinigingen. Schuld afschrijven is noodzakelijk om de onzekerheid op de langere termijn over de Griekse toekomst weg te nemen. Die schrikt namelijk investeerders af, die kunnen ook bedenken dat de schuld niet houdbaar is. En investeerders heeft Griekenland juist hard nodig. De tweede noodzakelijke maatregel is aflossingen op korte termijn schrappen. Die gaan volgens de hoogleraar ten koste van de economische groei voor de komende jaren.

"Halveer de Griekse schuld", zegt ook Reza Moghadam, voormalig hoofd van de Europese afdeling van het IMF, in de Financial Times. Moghadam was zelf een aantal jaren betrokken bij de besprekingen in de zogeheten trojka, bestaande uit de Europese Commissie, de ECB en het IMF, maar ziet nu geen andere uitweg: "Europa moet het taboe op schuldverlichting te boven komen." Ook de Nederlandse econoom Sweder van Wijnbergen, ex-Wereldbank en veel ervaring met schuldsaneringen van landen, vindt dat.

Zitten er dan geen gevaren aan het tegemoetkomen van Griekenland? Ja, de Griekse staat is nog altijd niet op orde. Deals zullen dus gepaard moeten gaan met harde afspraken over corruptiebestrijding en het verder bouwen aan een betrouwbare overheid die belastingen kan innen, is de overheersende opinie. Dat is ook wat Syriza voorstaat.

Een ander risico is dat het schuldverlichtingsvirus overslaat naar andere landen, zoals Spanje en Portugal. Als Griekenland een precedent schept 'dan is dat maar zo', is het nuchtere commentaar van Kenneth Rogoff. "Andere landen in de periferie zullen, beter vroeg dan laat, ook hulp nodig hebben", stelt de ex-IMF-econoom. "De eurozone moet doorgaan met buigen, als die niet wil breken."

Vandaag 6 Europese Centrale Bank: Lenen voor Grieken moeilijker